1. AMAÇ: Bu talimatın amacı, steroid kullanan hastayı kullanım şekli, yan etkileri ve beslenme konusunda bilgilendirerek komplikasyonları önlemeye yönelik standart bir yöntem belirlemektir.
2. KAPSAM: Bu talimat steroid kullanan hastanın eğitimine yönelik faaliyetleri kapsar.
3. SORUMLULAR: Bu talimatın uygulanmasından hemşire sorumludur.
4. TANIMLAR:
5. UYARILAR VE ÖNERİLER:
6. ARAÇ ve GEREÇLER:
7. İŞLEM BASAMAKLARI:
Eğitimin İçeriği;
• **Steroidin Yan Etkileri**
√ Hipertansiyon
√ Kilo artışı
√ Ödem
√ İnfeksiyona eğilim (yüksek ateş, halsizlik)
√ Diyabet (idrar miktarında artma, susuzluk hissi, bol su içme)
√ Peptik ülser ve GİS kanamaya eğilim: (Epigastriumda ağrı, yanma, kazınma, dispeptik şikâyetler, epigastrik
ağrıya ek olarak huzursuzluk, iştahsızlık, bulantı, kusma, şişkinlik, erken doyma,
√ GİS (Gastrointestinal sistem) Kanama Belirtileri: (hematemez, melena, hemotokozya)
√ Gizli Kanama Belirtileri: (solukluk, dispne, efor kapasitesinde azalma, yorgunluk hissi)
√ Oral mukozada değişiklikler
√ Yara iyileşmesinde gecikme
√ Cilt bütünlüğünün bozulması
√ Peteşi, akne, ekimoz
√ Yara iyileşmesinde gecikme
√ Hipopotasemi Belirtileri: (Uykusuzluk, reflekslerde azalma, abdominal gerginlik, gaz, kardiyak aritmi, EKG
değişikliği, kalp durması, hipotansiyon, paralitik ileus, kas gevşemesi, bulantı-kusma, barsak seslerinin azalması
veya kaybolması, tonüs azalması, adale zayıflığı, paralizi)
√ Konvülsiyon ve psikoz
√ Adet düzensizlikleri
√ Myopati: Omuz, kalça, karın ve ayak kasları zayıfladığından yürüme zorlaşır.
√ Osteoartroz, osteoporoz belirtileri: (Ağrı, kas gücü kaybı, eklem hareket açıklığının azalması, eklem şişmesi)
√ Aydede yüzü
√ Boyun çukurunda yağ birikmesi
√ Hirsutizm (kıllanma)
√ Göz içi basıncında artma: (Gözde zonklar tarzda ağrı, kızarıklık)
• **İlacın Kullanımı ile İlgili:**
√ İlacın hiçbir zaman birdenbire kesilmemesi, kademeli kesilmesi
√ Adrenal kriz belirtileri (bulantı kusma, diyare, adele kramplar, halsizlik, karın ağrısı, ateş, siyanoz)
√ Çocuklarda tek doz verilmesi
√ Tüm tek doz steroidlerin sabah (06.30 – 08.30)
√ GİS kanamalarında ilacın kesilmemesi, bu belirtiler olduğunda kuruma başvurması
√ Adrenal krizde ilacın verilmeye devam edilmesi
√ Kontrollerini hiç aksatmaması söylenir.
• **Beslenme ile ilgili:**
√ Tuz kısıtlamasının gerekliliği (orta ve yüksek dozlarda),
√ Kan şekeri düzeyine göre uygun diyet alması,
√ Proteinden ve potasyumdan zengin diyet alması söylenir.